

Spojené věci C-78/08 až C-80/08

Ministero dell'Economia e delle Finanze a další

v.

Paint Graphos Soc. coop. a.r.l a další

(žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podané Corte suprema di cassazione)

„řízení o předběžné otázce – Přípustnost – Státní podpory – Daňové výhody poskytované družstevním společenstvem – Kvalifikace jako státní podpora ve smyslu článku 87 ES – Služitelnost se společným trhem – Podmínky“

Shrnutí rozsudku

1. *Předběžné otázky – Přislušnost Soudního dvora – Meze – Přezkum služitelnosti podpory se společným trhem – Vyloučení*

(článek 234 ES)

2. *Podpory poskytované státy – Pojem – Daňové výhody poskytované výrobním a pracovním družstevním společenstvem – Zahrnutí – Podmínky*

(článek 87 odst. 1 ES)

1. Ažkoli Soudnímu dvoru nepřislouší vyjadřovat se v rámci řízení zahajovaného podle článku 234 ES ke služitelnosti vnitrostátních právních norem s unijním právem ani vykládat vnitrostátní zákonné nebo podzákonné právní předpisy, má nicméně pravomoc poskytnout předkládajícímu soudu veškeré poznatky k výkladu unijního práva, které mu umožní posoudit tuto služitelnost pro účely rozsudku ve věci, která mu byla předložena.

Přesněji pravomoc Komise posuzovat služitelnost určité podpory se společným trhem nebrání tomu, aby se vnitrostátní soud v rámci řízení o předběžné otázce dotázal Soudního dvora na výklad pojmu podpory. Soudní dvůr tak může předkládajícímu soudu poskytnout zejména poznatky k výkladu unijního práva, které předkládajícímu soudu umožní určit, zda lze určit vnitrostátní opatření považovat za státní podporu ve smyslu tohoto práva.

(viz body 34–35)

2. Daňová osvobození, poskytovaná výrobním a pracovním družstevním společenstvem na základě vnitrostátní právní úpravy, která stanoví určité daňové výhody, zakládají státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES pouze pokud jsou splněny všechny podmínky pro použití tohoto ustanovení, tedy zaprvé podmínka financování opatření státem nebo ze státních prostředků, zadruhé podmínka selektivity uvedeného opatření jakož i zatřetí dopad posledně uvedeného na obchod mezi členskými státy a z toho vyplývající narušení hospodářské soutěže. V projednávaném případě přislouší vnitrostátnímu soudu konkrétně posoudit selektivní povahu dotčených daňových opatření poskytovaných výrobním a pracovním družstevním společenstvem jakož i jejich případné odvodní povahou nebo obecnou systematickou vnitrostátní daňové soustavy, do níž spadají, tím, že zejména zjistí, zda se družstevní společenosti dotčené v povodních řízeních fakticky nacházejí v situaci srovnatelné se situací jiných

hospodářských subjektů založených ve formě právních entit se ziskovým účelem, a je-li tomu skutečně tak, zda příznivější daňové zacházení vyhrazené uvedeným družstevním společenstvem je zaprvé vlastní základním zásadám daňové soustavy používané v dotčeném členském státě a zadruhé, zda je v souladu se zásadami soudržnosti a proporcionality.

(viz body 43, 82 a výrok)

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

8. září 2011(*)

„Řízení o předběžné otázce – Přípustnost – Státní podpory – Daňové výhody poskytované družstvům – Kvalifikace jako státní podpora ve smyslu článku 87 ES – Služitelnost se společným trhem – Podmínky“

Ve spojených věcech C-78/08 až C-80/08,

jejichž předmětem jsou žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podané rozhodnutím Corte suprema di cassazione (Itálie) ze dne 29. listopadu a 20. prosince 2007, došlé Soudnímu dvoru dne 25. února 2008, v řízení

Ministero dell'Economia e delle Finanze,

Agenzia delle Entrate

proti

Paint Graphos Soc. coop. a.r.l (C-78/08),

Adige Carni Soc. coop. a.r.l, v likvidaci,

proti

Agenzia delle Entrate,

Ministero dell'Economia e delle Finanze (C-79/08),

a

Ministero delle Finanze

proti

Michele Franchetto (C-80/08),

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení A. Tizzano, předseda senátu, J.-J. Kasel (zpravodaj), M. Ilešič, M. Safjan a M. Berger,

soudci,

generální advokát: N. Jääskinen,

vedoucí soudní kanceláře: R. Fere?, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 11. března 2010,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Paint Graphos Soc. coop. arl a Adige Carni Soc. coop. Arl, v likvidaci, F. Capelli, L. Salvini, L. Paolucci, A. Abate, P. Piva a L. Manzi, avvocati,
- za M. Franchetto, M. Bianca, avvocato,
- za italskou vládu I. M. Bragugliem, dále G. Palmieri, jako zmocněnci, ve spolupráci s P. Gentilem, avvocato dello Stato,
- za španělskou vládu M. Muñoz Pérezem, jako zmocněncem,
- za francouzskou vládu G. de Berguesem, jakož i A.-L. Vendrolini a B. Beaupère-Manokha, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi R. Lyalem, G. Contem a C. Urraca Caviedesem, jako zmocněnci,
- za Kontrolní úřad ESVO, X. Lewisem, jako zmocněncem,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 8. července 2010,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce se týkají výkladu článku 87 ES a zákazu zneužití práva v daňové oblasti.

2 Tyto žádosti byly předloženy v rámci tří sporů, a to mezi Ministero dell'Economia e delle Finanze a Agenzia delle Entrate s Paint Graphos Soc. coop. arl (dále jen „Paint Graphos“) (C-78/08), Adige Carni Soc. coop. arl, v likvidaci (dále jen „Adige Carni“), s Agenzia delle Entrate a Ministero dell'Economia e delle Finanze (C-79/08), jakož i mezi Ministero delle Finanze s M. Franchettim (C-80/08) ohledně žádostí o osvobození od různých daní, která italské daňové právo zakládá výrobním a pracovním družstevním společnostem.

Právní rámec

Právo Unie

3 Dne 10. prosince 1998 zveřejnila Komise Evropských společností sdělení o použití předpisů o státní podpoře v případě opatření týkajících se přímého zdanění podnikatelské činnosti (Úř. věst. C 384, s. 3, dále jen „sdělení o přímém zdanění podniků“), v němž hodlá vyjasnit některé aspekty v oblasti státních podpor ve formě daňových opatření.

4 Po přijetí nařízení Rady (ES) č. 1435/2003 ze dne 22. července 2003 o statutu Evropské družstevní společnosti (SCE) (Úř. věst. L 207, s. 1), Komise ve svém sdělení ze dne 23. února 2004 Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru

region? o podpo?e dru?stevn?ch spole?ností v Evrop? [KOM(2004) 18 v kone?ném zn?ní, dále jen „sd?lení o podpo?e dru?stevn?ch spole?ností v Evrop?“] zd?raznila zvláštní rysy dru?stevn?ch spole?ností a p?edstavila opat?ení na podporu rozvoje této spole?enstevní formy v ?lenských státech.

Vnitrostátní právní úprava

5 ?lánek 45 Italské ústavy stanoví:

„Republika uznává spole?enskou funkci spolupráce vzájemné povahy, jejím? ú?elem není soukromá spekulace. Zákon nejvhodn?jšími prost?edky napomáhá a podporuje její rozvoj a p?im?enými kontrolami zaji?uje její povahu a cíle. Zákon pe?uje o ochranu a rozvoj ?emesel.“

6 Na?ízení prezidenta republiky ?. 601 ze dne 29. zá?í 1973, o právní úprav? da?ového zvýhodn?ní (?ádná p?íloha GURI ?. 268 ze dne 16. ?íjna 1973, s. 3), ve zn?ní platném k rozhodnému datu, toti? mezi lety 1984 až 1993 (dále jen „DPR ?. 601/1973“), stanovovalo:

„?lánek 10 (Zem?d?lská a malorybá?ská dru?stva)

1. Od dan? z p?íjmu právnických osob a od místní dan? z p?íjmu jsou osvobozeny p?íjmy, které mají zem?d?lské dru?stevní spole?nosti a jejich seskupení z chovu zví?at krmených krmivem pocházejícím alespo? z jedné ?tvrtiny z pozemk? ?len?, a v mezích stanovených ve ?l. 28 bod? c) na?ízení [...] prezidenta Republiky [?. 597] ze dne 29. zá?í 1973 dále z nakládání, zpracování a prodeje zem?d?lských nebo zootechnických výrobk? a zví?at chovaných ?leny v mezích možností jejich pozemk?.

2. Jdou-li ?innosti vykonávané dru?stvem nebo jeho ?leny nad rámec mezí uvedených v p?edchozím odstavci a v ?l. 28 bodech b) a c) dot?eného na?ízení, vztahuje se osvobození na tu ?ást p?íjmu dru?stva nebo seskupení, která odpovídá zem?d?lskému výnosu z pozemk? ?len?.

3. P?íjmy malorybá?ských dru?stev a jejich seskupení jsou osvobozeny od dan? z p?íjmu právnických osob a od místní dan? z p?íjmu. Za malorybá?ská dru?stva se považují ta dru?stva, která se podnikatelsky zabývají rybolovem na mo?i, k n?mu? používají výlu?n? lodi spadající do kategorií 3 a 4 podle ?lánku 8 na?ízení prezidenta republiky ?. 1639 ze dne 2. ?íjna 1968 nebo rybolovem ve vnitrozemských vodách.

?lánek 11 (Výrobní a pracovní dru?stva)

1. P?íjmy výrobních a pracovních dru?stev a jejich seskupení jsou osvobozeny od dan? z p?íjmu právnických osob a od místní dan? z p?íjmu v p?ípad?, že výše odm?n skute?n? vyplacených ?len?m, kte?í jako vklad na trvalém základ? poskytují svou práci, v?etn? ?ástek uvedených v posledním odstavci, není nižší než 60 % celkové výše všech ostatních náklad?, s výjimkou náklad? na suroviny a na zásobování. Je-li výše odm?n nižší než 60 % celkové výše ostatních náklad?, av?ak nikoli nižší než 40 %, sni?ují se da? z p?íjmu právnických osob a místní da? z p?íjmu o polovinu.

2. Na výrobní dru?stevní spole?nosti se ustanovení p?edchozího odstavce vztahují za podmínky, že ?lenové spl?ují všechny požadavky, které pro ?leny pracovních dru?stev stanoví ?lánek 23 legislativního na?ízení [...] prozatímní hlavy státu [?. 1577] ze dne 14. prosince 1947, ve zn?ní pozd?jších zm?n.

3. Pro účely výpočtu příjmu výrobních a pracovních družstevních společností a jejich seskupení mohou být částky vyplacené zaměstnaným členem jako příspěvek k jejich odměně odečteny do výše běžné mzdy zvýšené o 20 %.

Článek 12 (Další družstevní společnosti)

1. U jiných družstevních společností a jejich seskupení, než které jsou uvedeny ve člancích 10 a 11, se daň z příjmu právnických osob a místní daň z příjmu snižují o čtvrtinu.

2. Z hlediska místní daně z příjmu má společnost nebo seskupení možnost rozhodnout se místo snížení podle předchozího odstavce pro použití odpočtu podle čl. 7 odst. 4 nařízení prezidenta republiky č. 599 ze dne 29. září 1973. Tuto možnost je třeba uplatnit v daňovém přiznání za zdaňovací období, k němuž je třeba pod sankcí neplatnosti připojit seznam členů, kterých se odpočty týkají.

3. U spotřebních družstevních společností a jejich seskupení se připouští, aniž tím jsou dotčena ustanovení předchozích odstavců, odpočítávat od příjmu částky rozdělované mezi členy v podobě vratky části ceny zakoupeného zboží.

Článek 13 (Financování členů)

1. Od místní daně z příjmu jsou osvobozeny úroky z jiných částek, než je kapitálový podíl na základním kapitálu, který fyzické osoby, které jsou členy, dávají k dispozici družstevní společnosti a jejím seskupením nebo který tyto členem strhávají za podmínky:

a) že platby a srážky se provádějí výlučně za účelem dosažení společenského účelu a nepřesahují částku 40 milionů lir na každého člena. Tento strop se zvyšuje na 80 milionů lir u družstev zabývajících se konzervací, zpracováním, přeměnou a prodejem zemědělských výrobků a u výrobních a pracovních družstev;

b) že úroky vyplacené z dotčených částek nepřesáhnou strop úroků příslušejících držitelům poštovních spořicích poukázek.

[...]

Článek 14 (Podmínky pro uplatnění výhod)

1. Daňové výhody stanovené v této hlavě se vztahují na družstevní společnosti a jejich seskupení, které se řídí zásadami vzájemnosti stanovenými v zákonech Státu a které jsou zapsány v prefektských rejstřících nebo ve všeobecném rejstříku družstev.

2. Požadavky charakterizující cíl vzájemnosti jsou považovány za splněné, jestliže jsou podmínky stanovené v článku 26 legislativního nařízení prozatímní hlavy státu č. 1577 ze dne 14. prosince 1947 [o opatřeních ke spolupráci (GURI č. 17, ze dne 22. ledna 1948)], ve znění pozdějších změn (dále jen „legislativní nařízení č. 1577/1947“), výslovně uvedeny ve stanovách bez možnosti odchýlit se od nich a jestliže bylo konstatováno skutečné splnění těchto podmínek ve finančním roce a v pěti letech tomuto roku předcházejících nebo případně během doby, která uplynula od schválení stanov, pokud nedosáhla pěti let.

3. Dohled nad podmínkami pro uplatnění daňových výhod vykonává daňová správa, která konzultuje ministerstvo práce nebo jiné orgány dohledu.“

7 §lánek 26 legislativního nařízení č. 1577/1947 zní takto:

“Pro daňové účely se má za to, že podmínky charakterizující cíl vzájemnosti jsou dány tehdy, pokud stanovy družstva obsahují následující ustanovení:

- a) zákaz vyplácet dividendy vyšší, než je zákonná úroková sazba oproti skutečné vyplacenému kapitálu;
- b) zákaz rozdělovat rezervy mezi členy po dobu existence společnosti;
- c) v případě zrušení společnosti převod celého jmění společnosti sníženého toliko o vložený kapitál a případně o splatné dividendy na obecně prospěšné účely v souladu s duchem vzájemnosti.

[...]“

8 §lánek 12 zákona č. 904 ze dne 16. prosince 1977, kterým se mění režim daně z příjmu právnických osob a režim zdaňování dividend a navyšování základního jmění, změna minimálního základního jmění společnosti a další ustanovení v oblasti daní a práva společnosti (GURI č. 343, ze dne 17. prosince 1977, dále jen „zákon č. 904/1977“), zakotvuje:

„Aniž jsou dotčena ustanovení hlavy III nařízení prezidenta republiky ze dne 29. září 1973 č. 601, ve znění pozdějších změn a doplnění, částky vyčleněné na nedělitelné rezervy netvoří součást zdanitelného příjmu družstevních společností a jejich seskupení potud, pokud je vyloučena možnost rozdělit je společně ať už v jakékoli podobě, a to jak po dobu existence společnosti nebo seskupení, tak při jeho zrušení.“

Spory v povodních řízeních

Věc C-78/08

9 Po šetřeních provedených ze strany Guardia di Finanza zaslala daňová správa města Matera Paint Graphos, družstevní společnosti podle italského práva, daňový výměr za rok 1993, kterým se opravuje výše jejího příjmu pro účely vyměření daně z příjmu právnických osob (dále jen „IRPEG“) a místní daně z příjmu (dále jen „ILOR“). V témže výměru daňová správa odmítla přiznat uvedené společnosti nárok na daňová osvobození zakotvená italskou právní úpravou ve prospěch družstevních společností.

10 Paint Graphos podala proti tomuto výměru žalobu ke Commissione tributaria provinciale di Matera a dovolávala se svého práva na dotčená daňová osvobození. Tento soud této žalobě vyhověl.

11 Daňová správa podala proti tomuto rozsudku odvolání ke Commissione tributaria regionale della Basilicata, která prvostupňový rozsudek potvrdila.

12 Ministero dell'Economia e delle Finanze a Agenzia delle Entrate napadly tento rozsudek kasační stížností, přičemž se dovolávají zejména porušení a nesprávného použití článků 11 a 14 DPR č. 601/1973.

Věc C-79/08

13 Daňovým výměrem ze dne 8. června 1999 oznámila daňová správa Rovigo Adige Carni, družstevní společnosti podle italského práva, že pozbývá daňových výhod stanovených v článku

10 a násl. DPR ?. 601/1973, že se zvyšuje její zdanitelný příjem za rok 1993 a že se následně zvyšují IRPEG a ILOR, které je tato společnost povinna splatit. Uvedená daňová správa poukázala zejména na existenci nedoplatitelných výdajů v tom rozsahu, v jakém nebyly zdokumentovány nebo se netýkaly zkoumaného daňového období. Opíraje se o protokol Guardia di Finanza, zpochybnila daňová správa rovněž vystavení faktur pro neexistující operace ze strany společnosti Italcarni Srl, přičemž odpovídající částka byla považována za příjem. Protože tato částka nebyla ze strany Adige Carni zaúčtována jako příjem, měla daňová správa za to, že tato částka byla mezi členy rozdělena v rozporu s článkem 11 dotčeného DPR.

14 Adige Carni podala žalobu ke Commissione tributaria provinciale di Rovigo, která sporný daňový výměr zrušila.

15 Daňová správa podala proti tomuto rozsudku odvolání ke Commissione tributaria regionale, která potvrdila daňový výměr i pozbytí daňových osvobození, která Adige Carni sváděla.

16 Adige Carni proto podala kasační stížnost, přičemž se dovolává zejména absence odvodnění nebo nedostatečného odvodnění rozhodnutí, kterým se dotčená daňová osvobození odmítají.

V?c C?80/08

17 Daňová správa v Monfalcone opravila daňová přiznání podaná italským státním příslušníkem M. Franchettem za roky 1984 až 1986 z důvodu, že poslední uvedený jakožto člen družstevní společnosti podle italského práva Cooperativa Maricoltori Alto Adriatico r.l. (dále jen „Cooperativa Maricoltori“), jejímž předmětem činnosti je chov a prodej mýkkyšů, vystupoval na trhu stejný jako další členové samostatně, zatímco tato společnost, jejímž jménem byly vydávány nákupní a prodejní faktury, získávala z každého prodeje provizi za každou poskytnutou službu a rozdělovala příjem z cenové přírážky mezi členy, namísto aby jej převedla do k tomu určených rezervních fondů.

18 Pokud jde o Cooperativa Maricoltori, byla zpochybněna osvobození od IRPEG za léta 1984 a 1985 a daňovou správou v Monfalcone byly odpovídající částky vybrány. Jde-li o žalobu podanou touto společností a týkající se zdaňovacího období 1985, Commissione tributaria di primo grado di Trieste ji zamítla a na zdaňovací období 1984 se vztahovala daňová amnestie.

19 M. Franchetto napadl daňový výměr, který se ho týkal, u Commissione tributaria di primo grado di Trieste, s tím, že tvrdil, že nelze zpochybnit, že podmínky nutné k tomu, aby byla dotčená společnost přiznána povaha družstva, jsou splněny, jelikož nebylo získáno stanovisko Ministerstva práce stanovené článkem 14 DPR ?. 601/1973.

20 Commissione tributaria di primo grado di Trieste dala žalobě M. Franchetty za pravdu.

21 M. Franchetto naopak neuspěl ve druhém stupni na základě odvolání daňové správy v Monfalcone, protože Commissione tributaria di secondo grado di Trieste měla za to, že Cooperativa Maricoltori sleduje nikoli cíle vzájemnosti, nýbrž „konsorciální“ cíle.

22 Commissione tributaria centrale di Roma z podnětu M. Franchetty, který tvrdil, že je v postavení člena zaměstnaného družstvem, které je za takové prohlášeno ve svých stanovách, měla bez meritorního zkoumání argumenty uplatňované žalobcem za to, že daňová osvobození nelze dotčené společnosti odmítnout bez toho, že by bylo dopředu získáno stanovisko Ministerstva práce.

23 Ministero delle Finanze se v řízení o kasační stížnosti domáhá zrušení rozsudku

uvedeného soudu, při němž se dovolává zejména porušení článku 14 DPR č. 601/1973 z důvodu, že daňový výměr se vztahoval k členu družstevní společnosti, a nikoli k ní jako takové, a že proto nebylo třeba získat stanovisko Ministerstva práce.

24 Usnesením předsedy Soudního dvora ze dne 31. března 2008 byly věci C-78/08 až C-80/08 pro účely písemné a ústní části řízení, jakož i rozsudku, spojeny.

Předložené otázky

25 Poté, co Corte suprema di cassazione uvedl, že účelem sporu, kterými se zabývá, jsou úplná nebo částečná osvobození od různých daní, která italské právní předpisy zakládají pouze ve prospěch družstevních společností, a to vzhledem ke zvláštnímu cíli, který sledují a který je uznán článkem 45 Italské ústavy oceňujícím společenskou funkci i zásadně vzájemnou povahu tohoto druhu společnosti, domnívá se, že pro účely ověření slučitelnosti těchto výhod s právem Unie, je třeba nejprve určit, zda a případně za jakých podmínek zakládá skutečnost, že uvedené družstevní společnosti takto ušetří na daních, přičemž tato úspora je často výrazná, podporu neslučitelnou se společným trhem ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES. Vzhledem k přímému účinku čl. 88 odst. 3 ES by totiž taková neslučitelnost měla za následek povinnost, aby vnitrostátní orgány včetně soudních ponechaly DPR č. 601/1973 bez použití.

26 Stejně tak znamená-li skutečnost, že si uvedené společnosti zvolily družstevní formu, zneužití práva způsobilé narušit tržní pravidla, volnou soutěž a zásadu rovnosti zacházení, v projednávaných případech by se v důsledku toho družstevní společnost nemohla proti daňové správě dovolávat své právní formy a daňová správa by pak mohla tyto společnosti zdaňovat na základě obvyklého daňového režimu vztahujícího se na společnosti se ziskovým účelem. Podle Corte suprema di cassazione je třeba ptát se po odvodnosti a proporcionalitě uvedených výhod, a to nejen s ohledem na rozsah a tržní podíl některých družstevních společností, ale rovněž neexistenci dozorového systému, který vnitrostátní právo předpokládá.

27 Předkládající soud v tomto ohledu uvádí, že zjištění, že družstevní společnosti, o které jde v povodních řízeních, nesledují v rozporu s tím, co tvrdí a co je uvedeno v jejich stanovách, cíl vzájemnosti, umožnil teprve zásah polizia tributaria (daňové policie), zatímco orgány dohledu pověřené kontrolou dodržování podmínek souvisejících s cílem vzájemnosti vyžadovaným italskou právní úpravou nebyly s to tuto anomálii odhalit. Taková selhání systému dohledu mohou nahrávat zneužitím při uplatňování kritérií, která umožňují, aby se družstevní společnosti těšily příznivějšímu daňovému režimu.

28 Za těchto podmínek se Corte suprema di cassazione rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předložené otázky, které ve všech těchto věcech C-78/08 až C-80/08 zní totožně:

„[1] Jsou daňové výhody přiznávané družstevním společností podle článků 10, 11, 12, 13 a 14 DPR [č. 601/1973] slučitelné s právem hospodářské soutěže, a konkrétně lze je kvalifikovat jako státní podpory ve smyslu článku 87 [...] ES, je-li známo zejména to, že systém sledování a nápravy zneužití zakotvený [v legislativním nařízení č. 1577/1947] není odpovídající?

[2] Co se týče konkrétní otázky, zda lze sporné daňové výhody kvalifikovat jako státní podpory, lze tato opatření považovat za příměnou vzhledem k cílům stanoveným pro družstevní společnost; může se přezkum proporcionality týkat nejen individuálních opatření, ale rovněž zvýhodnění poskytovaných opatřeními jako celkem a narušení hospodářské soutěže, která z toho vyplývají?

[3] Za účelem zodpovězení předcházejících otázek je třeba vzít v úvahu skutečnost, že systém

dohledu je vážný oslaben reformou práva společenství, a to zejména co se týče družstevních společenství s považující, avšak nikoli výlučnou vzájemnostní povahou podle zákona č. 311/2004.

[4]] Bez ohledu na to, zda lze uvedené daňové výhody kvalifikovat jako státní podpory, lze použití právní formy družstevní společnosti, i pokud se nejedná o podvod nebo předstírání, kvalifikovat jako zneužití práva, pokud k použití této formy společnosti dochází s výlučným nebo hlavním cílem docílit daňové úspory“

K přípustnosti žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce

29 Paint Graphos, Adige Carni a vlády, které předložily Soudnímu dvoru vyjádření s výjimkou vlády francouzské, a také Komise vyslovují pochybnosti, pokud jde o přípustnost těchto žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce nebo přinejmenším jedné nebo druhé z předložených otázek. Postoj k věci samé tedy zaujaly toliko subsidiárně.

30 V tomto ohledu je třeba úvodem připomenout, že v rámci řízení zavedeného článkem 267 SFEU je pouze v případě vnitrostátního soudu, kterému byl spor předložen a jenž musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, posoudit s ohledem na konkrétní okolnosti věci jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání jeho rozsudku, tak relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru. Jestliže se tedy položené otázky týkají výkladu práva Unie, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (viz zejména rozsudek ze dne 10. června 2010, Bruno a další, C-395/08 a C-396/08, ve Sbírce rozhodnutí dosud nezveřejněný, bod 18 a citovaná judikatura).

31 Podle ustálené judikatury se na otázky týkající se výkladu práva Unie položené vnitrostátním soudem v právním a skutkovém rámci, který tento soud vymezí v rámci své odpovědnosti a jehož správnost nepřislouží Soudnímu dvoru ověřovat, vztahuje domněnka relevance. Odmítnutí rozhodnout o žádosti podané vnitrostátním soudem ze strany Soudního dvora je možné pouze tehdy, pokud je zjevné, že požadovaný výklad práva Unie nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém, nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které mu jsou položeny (rozsudky ze dne 7. června 2007, van der Weerd a další, C-222/05 až C-225/05, Sb. rozh. s. I-4233, bod 22; ze dne 22. června 2010, Melki a Abdeli, C-188/10 a C-189/10, ve Sbírce rozhodnutí dosud nezveřejněný, bod 27, a výše uvedený Bruno a další, bod 19).

32 Přezkoumávat podmínky, za kterých se na Soudní dvůr obrátil vnitrostátní soud, tedy Soudnímu dvoru přislouží pouze za výjimečných okolností (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 13. března 2001, PreussenElektra, C-379/98, Recueil, s. I-2099, bod 39). Duch spolupráce, v němž má probíhat řízení o předběžné otázce, totiž znamená, že vnitrostátní soud bere ohled na funkci svěřenou Soudnímu dvoru, kterou je přispívat k výkonu spravedlnosti v členských státech, a nikoliv poskytovat poradní stanoviska k obecným či hypotetickým otázkám (rozsudek ze dne 12. června 2003, Schmidberger, C-112/00, Recueil, s. I-5659, bod 32 a citovaná judikatura).

33 Pokud jde o projednávané předběžné otázky, dotazuje se vnitrostátní soud prvními dvěma, zda daňové výhody, které uvedené vnitrostátní právo zakládá družstevním společnostem, lze kvalifikovat jako „státní podpory“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES.

34 I když přitom podle ustálené judikatury nepřislouží Soudnímu dvoru vyjadřovat se v rámci řízení zahajovaného podle článku 267 SFEU ke slučitelnosti vnitrostátních právních norem s právem Unie ani vykládat vnitrostátní zákonné nebo podzákonné právní předpisy, má však Soudní dvůr pravomoc poskytnout předkládajícímu soudu veškeré poznatky k výkladu práva Unie, které mu umožní, aby tuto slučitelnost pro účely rozsudku ve věci, která mu byla předložena, sám

posoudil (viz zejména rozsudky ze dne 15. prosince 1993, Hünermund a další, C-292/92, Recueil, s. I-6787, bod 8, a ze dne 27. listopadu 2001, Lombardini a Mantovani, C-285/99 a C-286/99, Recueil, s. I-9233, bod 27).

35 Přesněji bylo již rozhodnuto, že pravomoc Komise posuzovat slučitelnost určité podpory se společným trhem nebrání tomu, aby se vnitrostátní soud v rámci řízení o předběžné otázce dotázal Soudního dvora na výklad pojmu podpory (rozsudek ze dne 29. června 1999, DM Transport, C-256/97, Recueil, s. I-3913, bod 15). Soudní dvůr tak může předkládajícímu soudu poskytnout zejména poznatky k výkladu práva Unie, které předkládajícímu soudu umožní určit, zda lze určit vnitrostátní opatření považovat za státní podporu ve smyslu tohoto práva (viz rozsudek ze dne 10. června 2010, Fallimento Traghetti del Mediterraneo, C-140/09, ve Sbírce rozhodnutí dosud nezveřejněný, bod 24 a citovaná judikatura).

36 Z toho plyne, že okolnost, že první dvě otázky jsou formulovány tak, že se týkají slučitelnosti DPR č. 601/1973 s příslušnými ustanoveními práva Unie, nemá za následek jejich nepřipustnost.

37 Stejně je tomu i s okolností, že první z těchto dvou otázek odkazuje rovněž na články 10 a 12 DPR č. 601/1973, které se týkají jiných družstevních společností, než jsou výrobní a pracovní družstevní společnosti, aťkoli Corte suprema di cassazione družstevní společnosti, o které jde v převodních řízeních, jako „výrobní a pracovní družstva“ ve smyslu článku 11 téhož nařízení kvalifikoval. První dvě předložené otázky je tak třeba považovat za přípustné, pokud se týkají situace tohoto na posledním místě uvedeného druhu družstevních společností, jak se ukazuje z hlediska článku 11 uvedeného nařízení, případně ve spojení s jeho články 13 a 14.

38 Z hlediska výše uvedeného je třeba první dvě otázky, které je nutno zkoumat společně, chápat v podstatě jako dotaz, zda a případně v jakém rozsahu mohou být daňová zvýhodnění ve prospěch výrobních a pracovních družstevních společností, jako jsou ta, o která jde v převodním řízení podle vnitrostátní právní úpravy takového typu, jako je úprava obsažená v článku 11 DPR č. 601/1973, kvalifikována jako „státní podpory“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES.

39 Pokud jde o třetí otázku, stačí konstatovat, že Corte suprema di cassazione v ní odkazuje na legislativní změny, k nimž došlo poté, co nastaly skutkové okolnosti rozhodné pro převodní spory. Pro rozhodnutí sporů, jímž se předkládající soud zabývá, není relevantní ani odkaz na zákon č. 311 z roku 2004, který je v uvedené otázce obsažený. Třetí otázka je tedy nepřipustná.

40 Pokud jde o čtvrtou otázku položenou předkládajícím soudem, která se týká případného zneužití práva, jehož se dopustily společnosti, o které jde v převodních řízeních, je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora se subjekty práva nemohou norem práva Unie dovolávat podvodně nebo zneužívajícím způsobem (viz zejména rozsudek ze dne 21. února 2006, Halifax a další, C-255/02, Sb. rozh. s. I-1609, bod 68, a rozsudek ze dne 20. září 2007, Tum a Dari, C-16/05, Sb. rozh. s. I-7415, bod 64).

41 Je však nesporné, že výhody poskytnuté družstevním společností, o které jde v převodních řízeních, podle DPR č. 601/1973, byly založeny výlučně italským právem, a nikoli právem Unie. Je tudíž vyloučeno, aby v projednávaných případech šlo o porušení zákazu zneužití práva v rámci práva Unie.

42 Protože se tak čtvrtá otázka netýká výkladu práva Unie, nemá Soudní dvůr pravomoc o ní rozhodnout.

K předběžným otázkám

43 Aby bylo možné odpovědět na první dvě otázky, jak byly přeformulovány v bodě 38 tohoto

rozsudku, je třeba předkládat soudu poskytnout poznatky nutné k výkladu podmínek, jímž čl. 87 odst. 1 ES podřizuje kvalifikaci vnitrostátního opatření jako státní podpory, tedy zaprvé podmínky financování tohoto opatření státem nebo ze státních prostředků, zadruhé podmínky selektivity uvedeného opatření a zatřetí podmínky dopadu posledně uvedeného na obchod mezi členskými státy a z toho vyplývající narušení hospodářské soutěže. Tyto tři podmínky je tedy třeba postupně přezkoumat.

K podmínce financování opatření státem nebo ze státních prostředků

44 Článek 87 odst. 1 ES dopadá na „podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků.“

45 Podle ustálené judikatury je pojem podpory obecnější než pojem dotace, protože zahrnuje nejen taková pozitivní plnění, jako jsou samotné dotace, ale také zásahy různými způsoby snižující náklady, které obvykle zatěžují rozpočet podniku a které mají tutéž povahu a tytéž účinky jako dotace, aniž jimi v přesném slova smyslu jsou (viz zejména rozsudky ze dne 8. listopadu 2001, *Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, C-143/99, Recueil, s. I-8365, bod 38; ze dne 15. července 2004, *Španělsko v. Komise*, C-501/00, Sb. rozh. s. I-6717, bod 90 a citovaná judikatura, a ze dne 10. ledna 2006, *Cassa di Risparmio di Firenze a další*, C-222/04, Sb. rozh. s. I-289, bod 131).

46 Z toho vyplývá, že opatření, kterým veřejné orgány poskytují určitým podnikům osvobození od daní, které sice není spojeno s převodem státních prostředků, ale staví příjemce do lepší finanční situace oproti ostatním poplatníkům, je „státní podporou“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES. Státní podporu může představovat rovněž opatření, které určitým podnikům přiznává snížení daní nebo odklad zaplacení obvykle splatné daní (výše uvedený rozsudek *Cassa di Risparmio di Firenze a další*, bod 132).

47 Je tedy namístě konstatovat, že takové vnitrostátní opatření, jako je to, o které jde v přechodných ustanoveních, s sebou nese státní financování.

K podmínce selektivity sporného opatření

48 Článek 87 odst. 1 ES zakazuje státní podpory, které „zvýhodují určité podniky nebo určitá odvětví výroby“, to jest selektivní podpory.

49 Kvalifikace daňového opatření jako „selektivního“ předpokládá zaprvé nejprve identifikovat a přezkoumat obecný nebo „obvyklý“ daňový režim, který se v dotčeném členském státě používá. Právě ve srovnání s tímto obecným nebo „obvyklým“ daňovým režimem se musí zadruhé posoudit a prokázat případná selektivní povaha výhody, kterou dotčené daňové opatření zakládá, tak, že se prokáže, že toto opatření se odchyluje od uvedeného obecného režimu v rozsahu, v němž zavádí rozlišování mezi hospodářskými subjekty, které se nacházejí, s ohledem na cíl daňové soustavy dotčeného členského státu, ve srovnatelné skutkové a právní situaci (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 6. září 2006, *Portugalsko v. Komise*, C-88/03, Sb. rozh. s. I-7115, bod 56).

50 V tomto ohledu z poznatků, jimiž disponuje Soudní dvůr, zaprvé plyne, že pro účely výpočtu daní z příjmu společností se zdanitelný základ dotčených výrobních a pracovních družstevních společností stanoví stejně jako u ostatních druhů společností, to jest podle výše čistého zisku z výnosu činnosti podniku na konci zdaňovacího období. Je proto třeba mít za to, že pro účely posouzení případné selektivní povahy dotčeného opatření představuje referenční právní režim daní z příjmu společností.

51 Zadruhé je třeba uvést, že odchylba od pravidel, která se obecně použijí na právnícké

osoby, je zdanitelný příjem výrobních a pracovních družstevních společností osvobozen od daně z příjmu společností. Tyto družstevní společnosti se tedy těší daňové výhodě, které se společnosti se ziskovým účelem dovolávat nemohou.

52 Z článku 11 DPR č. 601/1973 plyne, že výhoda jako je ta, o kterou jde v povodních řízeních, se nevztahuje na veškeré hospodářské subjekty, nýbrž je poskytována podle toho, zda právní formou podniku je družstevní společnost či nikoli (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Cassa di Risparmio di Firenze a další, bod 136).

53 Upřesnit je třeba ještě to, že podpora může být z pohledu čl. 87 odst. 1 ES selektivní, i když se týká jednoho celého hospodářského odvětví (viz zejména rozsudek ze dne 17. června 1999, *Belgie v. Komise*, C-75/97, Recueil, s. I-3671, bod 33).

54 Proto je třeba určit, zda daňová osvobození jako jsou ta, o která jde v povodních řízeních, mohou v porovnání s jinými podniky, které se nacházejí ve srovnatelném faktické a právní situaci, zvýhodňovat určité podniky nebo určitá odvětví výroby z hlediska cíle sledovaného režimem daně z příjmu společností, to jest zdanění zisků společností.

55 V tomto ohledu je třeba uvést, že družstevní společnosti, což je forma, ve které byly založeny právní entity, o které jde v povodních řízeních, se řídí zvláštními zásadami fungování, které je jasné odlišují od jiných hospodářských subjektů. Jak zákonodárce Unie při přijímání nařízení č. 1453/2003, tak Komise ve svém sdělení o podpoře družstevních společností v Evropě na tyto zvláštní vlastnosti poukázaly.

56 Ty se, jak bylo uvedeno zejména v osmém bodě odvodnění uvedeného nařízení, v základu projevují zásadou přednostního postavení jednotlivce, jež je konkretizována ve zvláštních ustanoveních o členství, vystoupení a vyloučení členů. Kromě toho desátý bod odvodnění téhož nařízení upřesňuje, že při zrušení by měly být čistý obchodní majetek a rezervy převedeny na jiný družstevní subjekt, který sleduje podobné cíle nebo cíle obecného zájmu.

57 Pokud jde o správu družstevních společností, je třeba uvést, že tyto společnosti nejsou spravovány ve prospěch investorů zvnějšku. Podle osmého a desátého bodu odvodnění nařízení č. 1453/2003 i bodu 1.1 sdělení o podpoře družstevních společností v Evropě se na ovládání společnosti rovnoměrně podílejí její členové, což je odrazem pravidla „jedna osoba, jeden hlas“. Rezervy a aktiva jsou tedy vlastněny společně, jsou nedělitelné a musejí být vynakládány na společné zájmy členů.

58 Pokud jde o fungování družstevních společností, je třeba uvést, že s ohledem na přednost osoby, mají tyto společnosti za konečný účel, jak uvádí zejména desátý bod odvodnění nařízení č. 1453/2003 a bod 1.1 sdělení o podpoře družstevních společností v Evropě, vzájemný prospěch jejich členů, kteří jsou současně zákazníky, zaměstnanci nebo dodavateli, takže každý z nich má užitek z činností družstva přiměřený své úasti v něm i transakcím, které s touto společností má.

59 Kromě toho jak upřesňuje bod 2.2.3 téhož sdělení, družstevní společnosti vůbec nemají přístup ke kapitálovým trhům nebo je mají jen omezený, takže jejich rozvoj závisí na jejich vlastních prostředcích nebo úvěru. Tato situace je dána skutečností, že akcie družstevních společností nejsou kótovány na burze, a nejsou tedy převoditelné. Kromě toho, jak o tom rovněž svědčí desátý bod odvodnění nařízení č. 1453/2003, je odměna za přijetí kapitálu a úasti omezená, což činí investování do družstevní společnosti méně výhodným.

60 V důsledku toho je zisková marže tohoto zvláštního druhu společnosti jasně nižší než u kapitálových společností, které se mohou snáz přizpůsobit požadavkům trhu.

61 Vzhledem ke zvláštním rysům vlastním družstevním společnostem stačí tedy konstatovat, že v zásadě nelze mít za to, že výrobní a pracovní družstevní společnosti jako jsou ty, o které jde v povodních řízeních, jsou ve srovnatelné faktické a právní situaci s obchodními společnostmi, avšak za předpokladu, že jednají v hospodářském zájmu svých členů a udržují s nimi nejen ryze obchodní, ale zvláštní osobní vztah, v jehož rámci jsou tyto členové aktivně zapojeni a mají právo na rovnoměrný podíl na hospodářských výsledcích.

62 Výrobní a pracovní družstevní společnosti vykazující odlišné rysy, než které jsou vlastní tomuto druhu společnosti, totiž nesledují ve skutečnosti cíl vzájemnosti, a musí být tedy odlišovány od modelu, který je popsán ve sdělení Komise o podpoře družstevních společností v Evropě.

63 V konečném důsledku je na předkládajícím soudu, aby s přihlédnutím ke všem okolnostem charakterizujícím spory, v nichž má rozhodnout, ověřil, zda se podle kritérií uvedených v bodech 55 až 62 tohoto rozsudku výrobní a pracovní družstevní společnosti, o které jde v povodních řízeních, fakticky nacházejí v situaci srovnatelné se situací společností se ziskovým účelem, které podléhají dani z příjmu společností.

64 Za předpokladu, že by vnitrostátní soud dospěl k závěru, že ve sporech, jimiž se zabývá, je podmínka uvedená v předchozím bodě skutečně splněna, bylo by třeba ještě v souladu s judikaturou Soudního dvora stanovit, zda daňová osvobození jako jsou ta, o která jde v povodním řízení, nejsou odvodněna povahou nebo obecnou systematickou soustavou, do níž spadají (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek *Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, bod 42).

65 Opatření, které je výjimkou z použití obecné daňové soustavy, tak může být odvodněno, může-li dotyčný členský stát prokázat, že toto opatření vyplývá přímo ze základních nebo řídících principů jeho daňové soustavy (viz výše uvedený rozsudek *Portugalsko v. Komise*, bod 81).

66 V tomto kontextu je třeba předkládajícímu soudu poskytnout následující upřesnění, aby mohl ve sporech, jimiž se zabývá, užitečně rozhodnout.

67 Předně je třeba připomenout, že Soudní dvůr opakovaně judikoval, že cíl státních zásahů sám o sobě nepostačuje k tomu, aby tyto zásahy nebyly kvalifikovány jako podpory ve smyslu článku 87 ES (viz zejména rozsudek ze dne 22. prosince 2008, *British Aggregates v. Komise*, C-487/06 P, Sb. rozh. s. I-10505, bod 84 a citovaná judikatura).

68 Článek 87 odst. 1 ES totiž nerozlišuje podle důvodu nebo cíle státních zásahů, ale definuje tyto zásahy podle jejich účinku (výše uvedený rozsudek *British Aggregates v. Komise*, bod 85 a citovaná judikatura a citovaná judikatura).

69 Je rovněž třeba připomenout, že opatření, které je výjimkou z použití obecné daňové soustavy, může být odvodněno, pokud toto opatření vyplývá přímo ze základních nebo řídících principů dotčené daňové soustavy. V tomto ohledu je nutno rozlišit jednak mezi cíli určité daňové soustavy, které této soustavě nejsou vlastní, jednak mezi mechanismy vlastními samotné daňové soustavě, které jsou nezbytné k uskutečnění takových cílů (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek *Portugalsko v. Komise*, bod 81).

70 Daňová osvobození, která vyplývají z cíle, který není daňové soustavě, do níž spadají, vlastní, nemohou v důsledku toho unikat požadavkům plynoucím ze čl. 87 odst. 1 ES.

71 Jak dále plyne z bodu 25 sdělení o přímém zdanění podniků, má Komise za to, že za účelem odvodnění toho, že družstevní společnosti, které rozdělují veškeré své zisky svým členům, nejsou zdanovány na úrovni družstva, je-li daň vybírána na úrovni jejich členů, se lze účinně dovolávat povahy nebo obecné systematiky vnitrostátní daňové soustavy.

72 Komise se, jak to uvedla ve svých písemných vyjádřeních, konečně domnívá i to, že vnitrostátní opatření nelze účinně odvodnit povahou nebo obecnou systematikou dotčené daňové soustavy, pokud toto opatření umožňuje osvobodit od daně zisky pocházející z transakcí se třetími osobami, které nejsou členy družstva, nebo odpoutá částek vyplacených třetími osobám v rámci odměny.

73 Kromě toho je třeba zajistit, aby byl dodržen požadavek soudržnosti poskytnuté výhody nejen s rysy vlastními daňové soustavou, ale také pokud jde o fungování této soustavy.

74 Na dotčeném členském státě tedy je, aby zavedl a zajistil uplatňování náležitého postupu dohledu a sledování, aby byla zaručena soudržnost zvláštních daňových opatření zavedených ve prospěch družstevních společností s logikou a obecnou systematikou daňové soustavy a aby bylo vyloučeno, že si hospodářské entity nebudou tuto formu volit pouze s cílem mít prospěch z výhod v oblasti daní zakotvených pro tento druh společností. Je na předkládajícím soudu, aby ověřil, je-li tento požadavek ve vztěch v prvodních řízeních splněn.

75 K tomu, aby mohla být daňová osvobození, jako jsou ta, o která jde v prvodních řízeních, odvodněna povahou nebo obecnou systematikou daňové soustavy dotčeného členského státu, je třeba dále zajistit, aby byla v souladu se zásadou proporcionality a nepřesáhla meze toho, co je nezbytné v tom smyslu, že sledovaného legitimního cíle nelze dosáhnout opatřeními menšího rozsahu.

76 Bude na předkládajícím soudu, aby podle všech těchto poznatků týkajících se výkladu práva Unie, jak je Soudní dvůr předložil v bodech 64 až 75 tohoto rozsudku, posoudil, zda daňové výhody zakotvené ve prospěch výrobních a pracovních družstevních společností jsou odvodněné z hlediska povahy a obecné systematiky dotčené daňové soustavy.

K podmínkám vztahujícím se k dopadu na obchod mezi členskými státy a k narušení soutěže

77 Článek 87 odst. 1 ES zakazuje podpory, jež ovlivňují obchod mezi členskými státy a narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž.

78 Aby bylo vnitrostátní opatření kvalifikováno jako státní podpora, není třeba zjišťovat skutečný dopad podpory na obchod mezi členskými státy a skutečné narušení hospodářské soutěže, ale pouze přezkoumat, zda podpora může tento obchod ovlivnit a narušit hospodářskou soutěž (viz rozsudky ze dne 29. dubna 2004, Itálie v. Komise, C-372/97, Recueil, s. I-3679, bod 44; ze dne 15. prosince 2005, Unicredito Italiano, C-148/04, Sb. rozh. s. I-11137, bod 54, i výše uvedený rozsudek Cassa di Risparmio di Firenze a další, bod 140).

79 Pokud podpora poskytnutá členským státem posiluje zejména postavení podniku vzhledem k jiným konkurenčním podnikům v rámci obchodu uvnitř Společenství, je třeba mít za to, že je tento obchod podporou ovlivněn (viz zejména výše uvedené rozsudky Unicredito Italiano, bod 56 a citovaná judikatura, i Cassa di Risparmio di Firenze a další, bod 141).

80 V tomto ohledu není nezbytné, aby se podnik-příjemce sám o sobě podílel na obchodu uvnitř Společenství. Pokud totiž členský stát určitěmu podniku poskytne podporu, může ztratit vnitrostátníinnost zachována nebo může vzrůst s tím důsledkem, že se sníží vyhlídky podniků

usazených v jiných členských státech na proniknutí na trh tohoto členského státu. Mimoto posílení podniku, který se až dosud na obchodu uvnitř Společenství nepodílel, jej může uvést do situace, která mu umožní proniknout na trh jiného členského státu (výše uvedené rozsudky Unicredito Italiano, bod 58, i Cassa di Risparmio di Firenze a další, bod 143).

81 Je proto třeba konstatovat, že daňová výhoda, jako je ta, o kterou jde v převodních řízeních, může ovlivnit obchod mezi členskými státy a narušit soutěž ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES.

82 Vzhledem ke všem výše uvedeným úvahám je třeba na položené otázky, jak byly přeformulovány v bodě 38 tohoto rozsudku, odpovědět tak, že daňová osvobození, jako jsou ta, o která jde v převodních řízeních, poskytovaná výrobním a pracovním družstevním společenstvem na základě vnitrostátní právní úpravy, jako je úprava obsažená v článku 11 DPR č. 601/1973, jsou „státní podporou“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES pouze tehdy, pokud jsou splněny všechny podmínky, za kterých se toto ustanovení použije. Pokud jde o takovou situaci, jaká vedla ke vzniku sporu, jimiž se předkládající soud zabývá, je na tomto soudu, aby konkrétně posoudil selektivní povahu dotčených zdaňovacích opatření i jejich případné odvodní povahou nebo obecnou systematikou vnitrostátního daňové soustavy, do níž spadají, tím, že zejména stanoví, zda se družstevní společenství dotčené v převodních řízeních fakticky nacházejí v situaci srovnatelné se situací jiných hospodářských subjektů založených ve formě právních entit se ziskovým účelem a, je-li tomu skutečně tak, zda příznivější daňové zacházení vyhrazené uvedeným družstevním společenstvem je zaprvé vlastní základním zásadám daňové soustavy používané v dotčeném členském státě a zadruhé, zda je v souladu se zásadami soudržnosti a proporcionality.

K nákladům řízení

83 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky převodního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

Daňová osvobození, jako jsou ta, o která jde v převodních řízeních, poskytovaná výrobním a pracovním družstevním společenstvem na základě vnitrostátní právní úpravy, jako je úprava obsažená v článku 11 dekretu prezidenta republiky č. 601 ze dne 29. září 1973, o úpravě daňových výhod, ve znění účinném mezi lety 1984 až 1993, jsou „státní podporou“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES pouze tehdy, pokud jsou splněny všechny podmínky, za kterých se toto ustanovení použije. Pokud jde o takovou situaci, jaká vedla ke vzniku sporu, jimiž se předkládající soud zabývá, je na tomto soudu, aby konkrétně posoudil selektivní povahu dotčených zdaňovacích opatření i jejich případné odvodní povahou nebo obecnou systematikou vnitrostátního daňové soustavy, do níž spadají, tím, že zejména stanoví, zda se družstevní společenství dotčené v převodních řízeních fakticky nacházejí v situaci srovnatelné se situací jiných hospodářských subjektů založených ve formě právních entit se ziskovým účelem, a je-li tomu skutečně tak, zda příznivější daňové zacházení vyhrazené uvedeným družstevním společenstvem je zaprvé vlastní základním zásadám daňové soustavy používané v dotčeném členském státě a zadruhé, zda je v souladu se zásadami soudržnosti a proporcionality.

Podpisy.

* Jednací jazyk: italština.